

**ผลของโปรแกรมการให้ความรู้เรื่องโรคหลอดเลือดสมองต่อความสามารถของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน**

**จรรยาลักษณ์ ป้องเจริญ
จักรกฤษณ์ ลูกอินทร์
ลักขณา ศิริถิรกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการให้ความรู้เรื่องโรคหลอดเลือดสมองต่อความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน โดยประชากรที่ศึกษา เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจำนวน 14,910 คน ผู้ป่วย/ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3,965 คน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1)อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 30 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) 2) ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ได้รับการดูแลจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบล จำนวน 30 คน และ 3) ผู้ดูแลหลัก จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 15 คนตามผู้ป่วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ส่วน ส่วนที่ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1.แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้ป่วยและผู้ดูแล 2.แบบทดสอบความรู้โรคหลอดเลือดสมอง 3.แบบประเมินทักษะของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 4.แบบประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง 5.แบบวัดคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง 6.แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและผู้ป่วย/ผู้ดูแล ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ โปรแกรมการให้ความรู้เรื่องโรคหลอดเลือดสมองสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ประมวลผลค่าสำคัญ และเชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูลมาระบุหัวข้อเรื่องและทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จนสมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้โรคหลอดเลือดสมองและทักษะในการดูแลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หลังสูงกว่าก่อนการให้โปรแกรมการให้ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดที่ได้รับ การดูแลจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ผ่านโปรแกรมการให้ความรู้สูงกว่าที่ไม่ผ่านโปรแกรมการ ให้ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ .05 ตามลำดับ และจากการสัมภาษณ์อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้ และผู้ป่วย/ผู้ดูแลทุกคน มีความพึงพอใจในการดูแล ที่ได้รับจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้โรคหลอดเลือดสมองในการ ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจทำแบบทดลองสี่กลุ่มเหมือน โขโลมอน

คำสำคัญ

โปรแกรมการให้ความรู้โรคหลอดเลือดสมอง / ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ